

H. C. Andersen: *Lysene* (1872)

Der var et stort Voxlys, det vidste nok hvad det var.

"Jeg er født i Vox og støbt i Form!" sagde det. "Jeg lyser bedre og brænder i længere Tid end andre Lys; min Plads er i Lysekroner eller Sølvstage!"

"Det maa være en deilig Tilværelse!" sagde Tællelyset. "Jeg er kun af Tælle, kun Spiddelys, men jeg trøster mig ved, at det altid er lidt Mere end at være en Praas; den dypes kun to Gange, jeg er dypet otte Gange for at faae min anstændige Tykkelse. Jeg er tilfreds! det er vistnok finere og lykkeligere stillet at være født i Vox og ikke i Tælle, men man stiller sig jo ikke selv i denne Verden. De kommer i Storstuen i Glaskrone, jeg bliver i Kjøkkenet, men det er ogsaa et godt Sted, derfra faaer hele Huset Maden!"

"Men der er Noget, der er vigtigere end Maden!" sagde Voxlyset: "Selskabeligheden! see den straale og selv at straale! Her er Bal i Aften, nu bliver jeg og hele min Familie snart afhentede!"

Neppe var det sagt, saa bleve alle Voxlysene afhentede, men ogsaa Tællelyset kom med. Fruen selv tog det i sin fine Haand og bar det ud i Kjøkkenet; der stod en lille Dreng med en Kurv, den blev fyldt med Kartofler, ogsaa et Par Æbler kom deri. Alt det gav den gode Frue den fattige Dreng.

"Der har du et Lys til, min lille Ven!" sagde hun. "Din Moder sidder og arbejder heelt ud paa Natten, hun kan bruge det!"

Husets lille Datter stod tæt ved, og da hun hørte de Ord: "ud paa Natten", sagde hun med inderlig Glæde: "Jeg skal ogsaa være oppe til ud paa Natten! vi skal have Bal, og jeg faaer de store, røde Sløifer paa!"

Hvor straalede hendes Ansigt! det var Glæde! Intet Voxlys kan straale som to Barneøine!

"Det er velsignet at see!" tænkte Tællelyset, "det glemmer jeg aldrig, og det seer jeg vist aldrig meer!"

Og saa blev det lagt i Kurven under Laaget, og Drengen gik med det.

"Hvor skal jeg nu hen!" tænkte Lyset; "jeg skal til fattige Folk, faaer maaskee ikke engang en Messingstage, mens Voxlyset sidder i Sølv og seer de fineste Folk. Hvor det maa være deiligt at lyse for de fineste Folk! det blev nu min Lod at være Tælle og ikke Vox!"

Og Lyset kom til Fattigfolk, en Enke med tre Børn i en lille lav Stue lige overfor det rige Huus.

"Gud velsigne den gode Frue for hvad hun gav!" sagde Moderen, "det er jo et deiligt Lys! det kan brænde til ud paa Natten."

Og Lyset blev tændt.

"Fut-foi!" sagde det. "Det var en fæl lugtende Svovlstikke, hun tændte mig med! Sligt byder man neppe et Voxlys ovre i det rige Huus!"

Ogsaa der tændtes Lysene; de straaledede ud over Gaden; Vognene rumlede med de pyntede Balgjester, Musiken klang.

"Nu begynde de derovre!" fornam Tællelyset og tænkte paa den lille, rige Piges straalende Ansigt, mere straalende end alle Voxlysene. "Det Syn seer jeg aldrig meer!"

Da kom det Mindste af Børnene i det fattige Huus, en lille Pige var det; hun tog Broder og Søster om Halsen, hun havde noget meget Vigtigt at fortælle, det maatte hviskes: "Vi skal i Aften - tænk! - vi skal i Aften have varme Kartoffler!"

Og hendes Ansigt straaledede af Lyksalighed; Lyset skinnede lige ind deri, det saae en Glæde, en Lykke saa stor som ovre i det rige Huus, hvor den lille Pige sagde: "Vi skulle have Bal i Aften, og jeg skal have de store røde Sløifer paa!"

"Er det at faae varme Kartoffler ligesaa meget!" tænkte Lyset. "Her er jo lige stor Glæde hos de Smaa!" Og det nøs derpaa; det vil sige, det spruttede, mere kan et Tællelys ikke.

Bordet blev dækket, Kartofflerne spiste. O, hvor de smagte! det var et heelt Festmaaltid, og saa fik hver et Æble ovenpaa, og det mindste Barn fremsagde det lille Vers:

"Du gode Gud, jeg takker Dig,
At Du igjen har mættet mig!
Amen."

"Var det ikke peent sagt, Moder!" udbrød derpaa den Lille.

"Det maa Du ikke spørge om, eller sige!" sagde Moderen. "Du skal alene tænke paa den gode Gud, som har mættet Dig!"

De Smaa kom i Seng, fik et Kys og sov lige strax, og Moder sad og syede til ud paa Natten for at faae sit Udkomme til dem og sig. Og ovre fra det rige Huus skinnede Lysene og Musiken klang. Stjernerne blinkede over alle Huse, over de Riges og over de Fattiges, lige klare, lige velsignede.

"Det var i Grunden en rar Aften!" meente Tællelyset. "Mon Voxlysene havde det bedre i Sølvstage? Det gad jeg nok vide før jeg er brændt ud!"

Og det tænkte paa de to lige Lykkelige, den Ene bestraalet af Voxlys, den Anden af et Tællelys!
Ja, det er hele Historien!